

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มุ่งสร้างคนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา และมีคุณธรรม โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ ในการประกอบอาชีพได้ตามควรแก่วัยและความสามารถ และคาดหวังว่าผู้เรียนจบหลักสูตรนี้แล้ว จะอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และยังช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคตซึ่ง สอดคล้องกับพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทาน ปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2520 ว่า

การสร้างความสำเร็จในกิจการงานทุกอย่าง ทุกระดับ รวมทั้งความสำเร็จ ในชีวิตของแต่ละคนด้วยนั้น ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญประกอบกันถึงสามส่วน ส่วนที่หนึ่ง คือความรู้ความชำนาญด้านวิชาการ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐาน หรือเป็นเครื่องมือปฏิบัติงานแท้ ๆ ให้เป็นไปโดยถูกต้อง เทียบตรงตาม กระบวนการของเหตุผล ซึ่งจะช่วยให้ดำเนินชีวิตและการงานไปในทาง เจริญและบรรลุความสำเร็จที่สมบูรณ์ได้ . . .

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532)

สำหรับหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับนี้ คือ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้แต่งตั้งให้ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ทำหน้าที่นี้ เทศติดตามผล ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในระดับที่ลดหลั่นกันไปตั้งแต่ระดับเขตการศึกษา จังหวัด อำเภอ จนถึงระดับโรงเรียน ในระดับเขตการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งเขตปฏิบัติการงานนี้เทศเป็น 12 เขต ตามเขตการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาละ 3-4 คน เป็นผู้นิเทศติดตาม และให้มีการประสานงานร่วมกับศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษาจังหวัด

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในแต่ละเขตการศึกษานั้น ๆ นโยบายในการนิเทศติดตามผลของศึกษานิเทศก์ทุกระดับมุ่งเน้นการช่วยเหลือ ปรับปรุง หรือพัฒนางานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2524)

ทั้งนี้ เพื่อสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่กำหนดไว้ว่า

“งานวิชาการ เป็นงานบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนงานอื่น ๆ

จะปฏิบัติมากน้อย เพียงใดขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการ ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

ของโรงเรียน โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน เป็นสำคัญ” (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุทัย บุญประเสริฐ และ

ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์, 2528) ที่กล่าวว่า การบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

จะมีงานวิชาการ เป็นหัวใจหรือเป็นแกนกลางและมีงานอื่น ๆ สนับสนุนให้งานวิชาการประสบความสำเร็จ

งานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ได้ผลผลิตของ

หลักสูตร คือตัวเด็กที่เป็นผลผลิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมาย

ของหลักสูตร นอกจากนี้งานวิชาการยังครอบคลุมกิจกรรมทุกด้านที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อพัฒนา

การเรียนการสอน เช่น งานห้องสมุด งานสัปดาห์ปฏิบัติการ งานบริการแนะแนว งานวัดผล

ประเมินผลการเรียนการสอน ตลอดจนงานพัฒนาทางวิชาการ เช่น การประชุมอบรมให้

ความรู้ความเข้าใจทางวิชาการแก่ครูภายในโรงเรียน เป็นต้น

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา ปรับปรุงงานวิชาการภายในโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ

ก็คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ผู้บริหารในฐานะ เป็นผู้นำทางวิชาการและเป็นงานในหน้าที่

ที่จะต้องกระตุ้น ส่งเสริม และติดตามการปฏิบัติงานของร่วมงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ส่วนครูผู้สอนถือว่าเป็นผู้ทำหน้าที่นำหลักสูตรไปสู่การสอนโดยแท้จริง ทำให้นักเรียน เกิดพฤติกรรมที่พึง

ประสงค์ตามหลักสูตร การที่จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวก็อยู่ที่คุณภาพการสอนของครู

เป็นประการสำคัญ หากครูผู้สอนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียน

การสอนและพัฒนาทางด้านวิชาการให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ ๆ ก็มีโอกาที่จะประสบผล

สำเร็จได้อย่างมาก สิ่งที่จะกระตุ้นให้ผู้บริหารและครูได้รับการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการ

อยู่เสมอ ๆ ก็คือ การนิเทศการศึกษา ซึ่งจะดำเนินการโดยบุคลากรภายในโรงเรียนเองหรือ

ได้รับการนิเทศจากบุคคลภายนอกก็ตาม เพราะการนิเทศการศึกษาจะช่วยปรับปรุงกระบวนการจัด

การเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต (ก๊อ สวัสดิทานิชย์, 2522) และ กู๊ด (Good, 1973 อ้างถึงใน วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2530) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยทำให้เกิดความเจริญงอกงามทางอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัสดุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องมือ อุปกรณ์การศึกษา และช่วยเลือกปรับปรุงวิธีสอน

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการนิเทศการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา จะพบว่า เป็นลักษณะของการควบคุม กำกับ และตรวจสอบการปฏิบัติเพื่อให้ได้งานตามที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้ ประกอบด้วยคนที่มีหน้าที่เฉพาะมีจำนวนน้อย จึงเป็นลักษณะใช้วิธีการบังคับหรือใช้อำนาจโดยเด็ดขาด แต่ในปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาได้เปลี่ยนไปในลักษณะของการช่วยเหลือติดตาม และให้การสนับสนุน มีการร่วมมือซึ่งกันและกันทั้งฝ่ายผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่ง พันธ์ หันนาคินทร์ (2513) กล่าวว่า การนิเทศเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ควรตั้งอยู่บนรากฐานแห่งมนุษยสัมพันธ์อันดี การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาการด้านการเรียนการสอนโดยตรง ผู้นิเทศจึงควรยึดหลักการที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังที่ วินัย เกษม เศรษฐ (2521) กล่าวว่า การนิเทศที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จ ควรยึดหลักความพอใจและเป็นความพอใจที่เกิดจากผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน และจะมีความหมาย ถ้ายอมรับในหลักการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาจะเปลี่ยนไป แต่ลักษณะการปฏิบัติงานนิเทศของผู้นิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศการสอน พบว่า ผู้นิเทศจะให้การนิเทศตามที่ตนเองต้องการมากกว่าจะเป็นไปตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ และจะเป็นการปฏิบัติ การนิเทศตามนโยบายของหน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปเป็นส่วนมาก และมีการส่งเสริมให้บุคลากรภายในโรงเรียน เป็นผู้ดำเนินการเองมากขึ้น แต่จากการสำรวจ วิเคราะห์โครงการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528) พบว่า ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการ

ปฏิบัติงานนิเทศของบุคลากรภายในโรงเรียนหลายประการ โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก เพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจในงานวิชาการอยู่ในระดับต่ำ ยิ่งถ้าเป็นผู้บริหารที่มีวุฒิค่า มีอายุราชการมากและเป็นผู้บริหารมานาน มักจะให้ความสนใจงานวิชาการน้อยมาก ส่วนปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน ได้แก่ ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ปฏิบัติงานไม่เต็มความสามารถ เดิมหลักสูตรและเต็มเวลา หรืออาจจะสอนไม่ตรงตามคู่มือครู หรือแผนการสอน ส่วนด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน พบว่า เอกสารหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอหรือไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน งบประมาณก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการเท่าที่ควร และปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ การปฏิบัติงานนิเทศส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนและส่งผลกระทบต่อการพัฒนางานวิชาการ ทำให้ไม่บรรลุผลดีเท่าที่ควรหลายประการ คือ

1. ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการนิเทศการศึกษา ทำให้โรงเรียนขาดบุคลากรที่จะเป็นผู้รับผิดชอบหรือดำเนินการนิเทศการศึกษาให้ลุล่วงไปได้ เช่น การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู อาจารย์ที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมพัฒนาโดยไม่มี การสำรวจความต้องการของครู ไม่มี การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น หรือถ้ามี ก็เป็นการสำรวจความต้องการในลักษณะที่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี (สุรีย์พร สุนทรศาลขูล, 2528)

2. ผู้บริหารระดับสูงไม่ให้ความสนใจทางด้านวิชาการอย่างจริงจังและขาดการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง (ประชา ลิกขมัญญา, 2524)

3. ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งนานเกินไป มักจะขาดความเข้าใจงานด้านวิชาการหากผู้บริหารระดับสูงจะชี้แนะหรือกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และหาแนวทางให้ผู้บริหารสนใจงานวิชาการให้มากขึ้น ก็จะแก้ปัญหาด้านวิชาการให้โรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง โดยเฉพาะเกี่ยวกับอัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียน (รติพร สุภีรัตน์, 2528)

4. ปัญหาขาดวิทยากรและขาดการประสานงาน เกี่ยวกับการแสวงหาวิทยากร ผู้มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยให้ความรู้หรือคำแนะนำแก่ครูในโรงเรียน นอกจากขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สมพร สุขเกษม, 2526)

5. การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับการตรวจเยี่ยมโรงเรียน ชั้นเรียน การสังเกตการสอน การแนะนำด้านการเรียนการสอน ปรากฏว่า ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติดีน้อยเกิน ความคาดหวังและไม่สนองความต้องการของครู และการแสดงคนเป็นคนเด่น ชอบก้าวก่าย เรื่องของผู้อื่นยังปรากฏอยู่ซึ่งครูไม่ต้องการ (อิรเทพ ทองสถิตย์, 2516)

สรุปได้ว่า ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการมีสาเหตุมาจากผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ และผลกระทบที่ตามโดยตรง คือ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยพิจารณาได้จากผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2531 ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของทุกกลุ่มประสมการณ คัด เป็นร้อยละ 61.80 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ และอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำมาก ในกลุ่มทักษะ (คณิตศาสตร์) และกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คือ ร้อยละ 49.86 และ 62.18 ตามลำดับ นอกจากผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการประถมศึกษาแล้ว ยังมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ อัตราการเข้าชั้นของนักเรียน พบว่า อัตราการเข้าชั้นของนักเรียนชั้น ป.1-6 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 คัด เป็น ร้อยละ 4.01 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คืออัตราเข้าชั้นของนักเรียนไม่ควรเกิน ร้อยละ 5 ในชั้น ป.1 ส่วนชั้น ป.2-6 ไม่เกิน ร้อยละ 2 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531)

เมื่อพิจารณาการพัฒนาคุณภาพการศึกษากับการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจและสังคม ในเขตพื้นที่ของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 1 จะเห็นว่ามีควมไม่สอดคล้องกัน คือ การเจริญเติบโตทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีลักษณะสังคม เป็นสังคมในเมืองมากขึ้น มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ทันสมัย เกิดขึ้นมากมาย เป็นศูนย์กลางของความเจริญในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การคมนาคมสื่อสารและการประสานงานก็สามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานระดับต่าง ๆ ได้สะดวกรวดเร็ว

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการศึกษาน่าจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 เจริญก้าวหน้าตามไปด้วย แต่ผลปรากฏว่า การพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา เป็นไปในลักษณะที่ตรงกันข้าม ดังดัชนีชี้บ่งข้างต้นแล้ว

จากสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดนโยบายเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษา โดยเน้นการปรับปรุงระบบการนิเทศภายในโรงเรียนมาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2528 แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ต่อมาจึงให้การประชุมหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531) เพื่อพิจารณาหาแนวทางการจัดการนิเทศการศึกษา ซึ่งสรุปใจความได้ว่า จัดให้การประสานแผนการนิเทศในระดับเขตปฏิบัติการและกำหนดมาตรการการกำกับ นิเทศ ติดตามผลในระดับโรงเรียนขึ้นอย่างจริงจัง แจ้งให้ทุกจังหวัดนำแนวคิดและหลักการในการกำกับติดตามผลไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของแต่ละจังหวัด กำหนดให้หน่วยงานแต่ละระดับมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ติดตามกำกับและประเมินผลเพื่อให้เกิดการร้อยรัดทางวิชาการ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ นิเทศ ติดตามผลสำนักงานการศึกษาจังหวัดอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง (ไม่รวมการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ)
2. สำนักงานการศึกษาจังหวัด นิเทศ ติดตามผลสำนักงานการศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง
3. สำนักงานการศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ นิเทศ ติดตามผลกลุ่มโรงเรียนอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง
4. สำนักงานการศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ นิเทศ ติดตามผลโรงเรียน (ที่ต้องการเร่งคุณภาพ) อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง

5. กลุ่มโรงเรียนติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนในกลุ่ม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศภายในโรงเรียน (ชั้นเรียน) อย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532)

หลังจากแจ้งนโยบายและมาตรการกำกับ นิเทศ ติดตามผลแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สำรวจความคิดเห็นจากศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การนิเทศ ติดตามผลส่วนใหญ่ยังเป็นลักษณะการให้การอบรมความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ยังไม่ได้ส่งเสริมการปฏิบัติอย่างจริงจัง และปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ขาดการติดตามผลอย่างต่อเนื่องหลังจากดำเนินการอบรมไปแล้ว (โยธิน โลหะสุวรรณ, 2532) การอบรมส่วนใหญ่จะจัดให้กับผู้บริหารโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว ไม่ได้คำนึงถึงครูผู้รับการนิเทศ มักเป็นที่เข้าใจว่า ผู้บริหารสามารถนำความรู้ความเข้าใจจากการอบรมไปถ่ายทอดให้กับคณะครูในโรงเรียนได้ ซึ่งอาจจะขัดแย้งกับหลักการการจัดการนิเทศการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแล้วว่า การจัดการนิเทศการศึกษาจะต้องให้บุคลากรทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจตรงกัน จึงจะทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความร่วมมือด้วยดีทั้งสองฝ่าย หากจะให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว ย่อมทำให้การนิเทศไม่บรรลุผลได้อย่างแน่นอน ผู้นิเทศควรจะต้องถือปฏิบัติตามแนวทางที่กรมหรือหน่วยงานต้นสังกัดกำหนด และคำนึงถึงความต้องการของผู้รับการนิเทศ หรือความต้องการของโรงเรียนเป็นสำคัญ (ไลว พักขาว, 2527)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการที่จะได้รับการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ว่ามีความต้องการที่จะรับการนิเทศงานวิชาการในด้านใดบ้าง มากน้อยเพียงใด เพื่อผู้นิเทศ ซึ่งได้แก่ ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทุกระดับ ตลอดจนผู้บริหารในระดับสูงขึ้นไป ได้ทำหน้าที่นิเทศให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้บริหารและครูอย่างแท้จริง ทั้งยังเป็น การสำรวจข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการวางแผนพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นผล

ทำให้นโยบายการปรับปรุงระบบการนิเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครู
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1

ปีการศึกษา 2532 ซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี
สมุทรปราการ และสมุทรสาคร มีโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 843 โรงเรียน จำนวน
ผู้บริหารโรงเรียน 843 คน ครูผู้สอน 13264 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ ดังนี้

1.1 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมาก 21 โรงเรียน มีผู้บริหาร 21 คน
ครู 124 คน

1.2 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 120 โรงเรียน มีผู้บริหาร 120 คน
ครู 904 คน

1.3 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง 432 โรงเรียน มีผู้บริหาร 432 คน
ครู 4390 คน

1.4 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ 201 โรงเรียน มีผู้บริหาร 201 คน
ครู 4367 คน

1.5 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่่มาก 69 โรงเรียน มีผู้บริหาร 69 คน
ครู 3479 คน

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความต้องการการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยผู้วิจัยศึกษาจากกรอบการปฏิบัติงานด้านงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528) ซึ่งหน่วยงานวิชาการจะครอบคลุมด้วยงานต่อไปนี้

- 2.1 งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2.2 งานการเรียนการสอน
- 2.3 งานวัสดุหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร
- 2.4 งานส่งเสริมการเรียนการสอน
- 2.5 งานวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
- 2.6 งานห้องสมุด
- 2.7 งานการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
- 2.8 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ผู้นิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัดใช้ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนิเทศมากยิ่งขึ้น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การนิเทศงานวิชาการ หมายถึง การกระตุ้น ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือชี้แนะ ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ การปรับปรุงด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมการใช้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียน การสอน เช่น กิจกรรมห้องสมุด การใช้สื่ออุปกรณ์ การวัดผลและประเมินผล การเรียน การสอน
2. ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ หมายถึง สิ่งที่ผู้บริหารและครูจำเป็นต้องได้ รับความช่วยเหลือจากผู้นิเทศ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติทุกระดับ และผู้บริหารในระดับสูงขึ้นไป เช่น ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ผู้บริหารและครูประสบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน วิชาการภายในโรงเรียน
3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้ช่วย ฝ่ายวิชาการ ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1
4. ครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนประจำการอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1
5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1
6. เขตการศึกษา 1 หมายถึง พื้นที่การศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร
7. หลักสูตร หมายถึง ประสิทธิภาพทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอก ห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ เกิดความคิดและทัศนคติที่ดีอันจำเป็นต่อการดำรง ชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2521)

8. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นไปตามจุดหมาย หลักการที่วางไว้ในหลักสูตร โดยผ่านกระบวนการ เรียนการสอนในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ เป็นสำคัญ ซึ่งแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 สำคัญ กล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศในโรงเรียน ตลอดจนการประเมินผลการเรียนและบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2521)

9. การเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่ครูและเด็กกระทำร่วมกัน โดยเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในกระบวนการใช้หลักสูตร เพราะเป็นกิจกรรมที่ครูได้ใกล้ชิดกับเด็กและเด็กได้ปฏิบัติมากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529)

10. วัสดุหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร หมายถึง เอกสารที่แจกแจงรายละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของผู้ใช้ คือ เอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับครู ได้แก่ เอกสารหลักสูตรแม่บท คู่มือการใช้หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ส่วนเอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับนักเรียน ได้แก่ หนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบฝึกหัด หนังสืออ้างอิง ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529)

11. การส่งเสริมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยมุ่งให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เพื่อสนองนโยบายเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529)

12. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ตรวจสอบนักเรียนว่าได้บรรลุจุดหมายปลายทางตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ซึ่งมีการดำเนิน 3 ขั้นตอน คือ การวัดผลประเมินผลก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังจากจบบทเรียน ทั้งครูผู้สอนหรือโรงเรียนจะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผล และประเมินผล พุทธศักราช 2521 และ 2524 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529)

13. ห้องสมุด หมายถึง การจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนตนเองให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ และมีนิสัยใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งทางโรงเรียนจะต้องจัดบริการห้องสมุดแก่นักเรียนและครู เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2525)

14. การวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนอย่างค้ำเนื่องและสัมพันธ์กัน และวิธีการนั้นต้องอาศัยหลักการ เหตุผล และข้อมูลที่ชัดเจน ในการวางแผนงานวิชาการ จำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในแง่ของการปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529)

15. การประชุมอบรมทางวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูและผู้บริหาร ในด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน โดยเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ไปก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาการภายในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2532 ประกอบด้วยจังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร มีโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 843 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มาก 69 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 201 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 432 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 120 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กมาก 21 โรงเรียน จำนวนประชากรเป็นผู้บริหาร 843 คน ครู 13264 คน โดยจำแนกออกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมาก 21 โรงเรียน มีผู้บริหาร 21 คน ครู 124 คน

1.1.2 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 120 โรงเรียน มีผู้บริหาร 120 คน ครู 904 คน

1.1.3 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง 432 โรงเรียน มีผู้บริหาร
432 คน ครู 4390 คน

1.1.4 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ 201 โรงเรียน มีผู้บริหาร
201 คน ครู 4367 คน

1.1.5 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่่มาก 69 โรงเรียน มีผู้บริหาร
69 คน ครู 3479 คน

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบ่งประชากรออกตามขนาดโรงเรียน
และประชากรของแต่ละขนาดโรงเรียน จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่ม
ครูผู้สอน เลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน (Taro Yamane, 1973)
กำหนดขนาดของความคลาดเคลื่อน = ± 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 659 คน แล้วเลือก
กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) โดยกระจายไปตามสัดส่วนของ
โรงเรียนในแต่ละขนาด สำหรับครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนใช้สุ่มแบบง่ายตามสัดส่วนของ
ประชากรได้ ดังนี้

1.2.1 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมาก ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็น
ผู้บริหาร จำนวน 7 คน และครู จำนวน 5 คน

1.2.2 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็น
ผู้บริหาร จำนวน 39 คน และครู จำนวน 26 คน

1.2.3 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็น
ผู้บริหาร จำนวน 139 คน และครู จำนวน 127 คน

1.2.4 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็น
ผู้บริหาร จำนวน 64 คน และครู จำนวน 128 คน

1.2.5 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่่มาก ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็น
ผู้บริหาร จำนวน 22 คน และครู จำนวน 102 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารทั้งสิ้น 271 คน และครูจำนวน 388 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครู แบ่งเป็น 2 ชั้นคอร์ดดังนี้

ชั้นคอร์ดที่ 1 เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็น เพื่อนำไปสร้างข้อกระทงคำถามในชั้นคอร์ดที่ 2 ต่อไป

ชั้นคอร์ดที่ 2 เป็นการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครู มี 2 คอร์ด คือ

คอร์ดที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบ (checklist) ถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ

คอร์ดที่ 2 เป็นแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจชนิดเลือกตอบ (multiple choice) ถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครู

ชั้นคอร์ดการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีชั้นคอร์ดในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัย เกี่ยวกับ

1.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และความต้องการการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา

1.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา

2. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

โดยให้กรอบการปฏิบัติงานด้านวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. สร้างข้อกระทงคำถามแบบปลายเปิด เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ตามแนวคิดของ คอฟแมน (Kaufman)
4. นำข้อกระทงคำถามที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ มาสร้างเป็นแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา
5. นำข้อกระทงคำถามที่เป็นแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. ทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน
7. หาค่าระดับความยาก (P) และอำนาจจำแนก (R) ของแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค ร้อยละ 33
8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ โดยใช้สูตร K-R 20 (ประคอง กรรณสูต , ม.ป.ป. : ฉบับปรับปรุงแก้ไข)
9. ส่งแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจให้กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อติดต่อกับผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ในการแจกแบบสำรวจให้ผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ แล้วผู้วิจัยไปรับด้วยตนเองบางส่วน ที่เหลือใช้บริการทางไปรษณีย์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในชั้นต้น นำมาวิเคราะห์ความครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย และความตรงตามเนื้อหา (content validity) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ ขั้นต่อไป

3.2 ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร และครู วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน เพื่อหาสภาพของระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวิชาการในด้านต่าง ๆ ตามขนาดโรงเรียน รวมทั้งหาระดับความต้องการการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารและครูของแต่ละด้าน ตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1970) ดังนี้

3.2.1 นำคะแนนเต็มทั้งหมดมาแบ่งเป็นช่วงคะแนน (ระดับความเข้าใจ คะแนนเต็มทั้งหมด 60 คะแนน) ออกเป็น 5 ส่วน เท่า ๆ กัน คือ

ระดับความเข้าใจน้อยที่สุด คือ ช่วงคะแนนระหว่าง 0.00-12.00

ระดับความเข้าใจน้อย คือ ช่วงคะแนนระหว่าง 12.01-24.00

ระดับความเข้าใจปานกลาง คือ ช่วงคะแนนระหว่าง 24.01-36.00

ระดับความเข้าใจมาก คือ ช่วงคะแนนระหว่าง 36.01-48.00

ระดับความเข้าใจมากที่สุด คือ ช่วงคะแนนระหว่าง 48.01-60.00

3.2.2 นำช่วงคะแนนของระดับความเข้าใจ มาจัดลำดับความต้องการ ได้ดังนี้

ช่วงคะแนนระหว่าง 0.00-12.00 แสดงว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ช่วงคะแนนระหว่าง 12.01-24.00 แสดงว่า มีความต้องการในระดับมาก

ช่วงคะแนนระหว่าง 24.01-36.00 แสดงว่า มีความต้องการในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนนระหว่าง 36.01-48.00 แสดงว่า มีความต้องการในระดับน้อย

ช่วงคะแนนระหว่าง 48.01-60.00 แสดงว่า มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การนำเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นของการนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย คำนียามศัพท์เฉพาะ วิธีดำเนินการวิจัย และการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กล่าวถึง หลักการ แนวคิด และข้อค้นพบ เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับในแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ในส่วนสุดท้ายจะเป็นบรรณานุกรม และภาคผนวก